

Kupujte
VOJNE BONDEI
Najstarejši
slovenski dnevnik
v Ohio
Oglasi v tem listu
so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDEI
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), MAY 10, 1944

STEVILKA (NUMBER) 109

Lausche dobil nominacijo za governorja

Clevelandski župan je z lahkoto porazil vseh svojih 5 tekmecev

BULETIN

Danes zjutraj je izid demokratskih primarnih volitev za governersko nominacijo na podlagi poročil iz 5,403 precinktov izmed 9,180 v državi Ohio pridobil zmago župana Franka Lauscheta iz Clevelanda. Kot razvidno iz zadnjega uradnega poročila, ima Lausche skoro še enkrat toliko glasov kot njegov najbližji tekmeček.

Zadnje uradne številke so sledeče: Frank Lausche 64,820, Martin L. Sweeney 34,471, James Huffman 22,554, Frazier Reams 18,173, Frank Dye 6,553, Walter Baertschi 5,602.

Demokratje v državi Ohio so včeraj nominirali Franka J. Lausche, župana mesta Clevelanda in sina preprostih slovenskih naseljencev, svojim governerskim kandidatom. Njegova zmaga je na podlagi uradnih volilnih poročil zagotovljena.

Frank Lausche je z izvojevanjem zmage na primarnem volišču premagal zaviro, ki so jo mnogi politični opazovalci smatrali za nepremagljivo. Dokazal je, da je v državi Ohio mogoče politično prodreti tudi človeku tujezemskega porekla, ako je mož za to.

PRVA TRADICIJA ZLOMLJENA PRED TREMI LETI

Pred tremi leti je s svojo izvolitvijo županom Clevelanda zbil tradicijo, da veliko ameriško mesto ne bo izvolilo v svoj najvišji urad kandidata, razen kot je "angleškega" oziroma "ameriškega" izvora. To je bil pomemben čin, ampak z ozirom na dejstvo, da je Cleveland v teku zadnjih 25 let polagoma postal mesto, v katerem prevladujejo prebivalci inozemskega izvora, je bil tak razvoj več ali manj naraven in neizogiben.

Lauschetova zmaga pri včerajšnjih volitvah pa je postavila nov mejnik v politični zgodovini države Ohio. Država, v kateri tvorijo prebivalci starega ameriškega kova večino, je namreč nominirala moža, kakršen ni bil nominiran še nikdar poprej za najvišji urad v posesti ljudstva.

LAUSCHE STOJI PRED ODLOČILNO BORBO V NOVEMBRU

Sedaj stoji Frank J. Lausche pred borbo pri splošnih volitvah, ki se bodo vršile v novembru. Država Ohio je normalno republikanska in navzlic temu, da je predsednik Roosevelt trikrat zaporedoma dobil večino v državi, so imeli republikanci skozi zadnjih šest let skoro popolno kontrolo pri državni administraciji.

Krogi, ki so z "neovrgljivimi fakti" dokazovali, da župan Lausche ne more dobiti governerske nominacije, bodo sedaj brez dvoma na enak način argumentirali, da je njegova zmaga v novembru "nemogoča."

Kot razvidno, bo Lauschetov tekmeček v jeseni James Garfield Stewart, župan iz Cincinnatija, ki so ga republikanci včeraj nominirali svojim governerskim kandidatom. Boj bo brez dvoma težak, in za zmago bo treba napeti vse sile. Ako bi stal nasproti republikancem povprečen demokrat, bi bila možnost njegove zmage jako majhna, kajti po enajstih letih, tekom katere je Roosevelt skoro popolnoma dominiral politično areno Zed. držav, republikanci neoporečno zopet prihajajo na površje. Ta tendenca se je v Ohiju pričela pred šestimi leti in še ni dosegla viška.

FRANK J. LAUSCHE NI DEMOKRAT POVPREČNEGA KALIBRA

Toda Frank Lausche ni demokrat povprečnega kalibra, temveč magnetična osebnost povsem svojega kova. Njemu v prilog je tudi dejstvo, da je to predsedniško leto. Nobenega dvoma ni več, da bo predsednik Roosevelt iznova kandidiral, in ta okolščina bo vsekakor na eni strani koristila močnim kandidatom, kakršen je Lausche,

Na poti v državni kapitol

FRANK J. LAUSCHE, zmagovalček v demokratskih primarnih volitvah za governorja

CIO unija zmagala pri Ward Co.; vlada zapustila firmo

WASHINGTON, 10. maja. — Volitve delavskih zaupnikov za kolektivna pogajanja pri Montgomery Ward Co. v Chicagu so se včeraj končale z zmago za CIO unijo.

Volitev se je udeležilo 3.509 uslužbencev, od katerih se jih je 2.340 izreklo za to, da jih CIO unija še nadalje zastopa v pogajanjih z veliko trgovsko korporacijo.

Vlada je takoj po objavi izida volitev naznanila, da izroča kontrolo zopet nazaj v roke korporacijski upravi. Kontrola družbinih poslov je bila prevzeta, ko se je firma uprla odredbi vojnega delavskega odbora in predsednika Roosevelta za podaljšanje pogodbe s CIO unijo.

DAROVI

Podružnica št. 48 SANS se zahvaljuje Mr. in Mrs. Andy Kocjan, ki sta darovala \$5.00 namesto venca za pokojnega Joseph Repar. Odbor podružnice št. 35 JPO, SS, se iskreno zahvaljuje pevskima zboroma za sodelovanje in pomoč pri zadnji priredbi v korist trpečemu narodu v domovini.

Cuyahoga okraj 80-odstotno za Lauschetu

Volilna poročila iz Cuyahoga okraja, kamor spada mesto Cleveland, kažejo, da je nič manj kot 80 odstotkov vseh demokratskih volilcev v njegovem domačem okraju volilo za župana Lauschetu.

Na podlagi nepopolnih poročil, je Lausche v okraju Cuyahoga prejel 70,000 glasov večine.

Izid tekme za državno zbornico neznan

Kateri kandidati so bili včeraj v Cuyahoga okraju nominirani za državni senat in državno zakonodajo, danes zjutraj še ni bilo mogoče reči, kajti volilnemu odboru manjka delavcev in štete se vrši počasi. Vendar pa prva poročila kažejo, da je bil državni senator William M. Boyd zopet nominiran, Wm. J. Kennick, ki je kandidiral za enak urad, je bil očitno poražen. Od dveh slovenskih kandidatov za državno zbornico, izgleda, da je Jos. Kovach, sedanjí državni poslanec, nominiran, izgubil pa je očitno tekmo za nominacijo Anthony Tomse.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varovalnih znanjk!

Pekarek dobil nominacijo za okraj. komisarja

Nepopolna poročila glede izida včerajšnjih primarnih volitev kažejo, da je bil John J. Pekarek, večletni župan predmestne občine Maple Heights, nominiran kandidatom za okrajnega komisarja na demokratskem tiketu.

Drugi demokrat, ki je dobil nominacijo na demokratskem tiketu, je sedanji okrajni komisar John F. Curry.

Pekarekova politična moč presenetila politike

Poročila iz 240 precinktov kažejo, da stoji Pekarek med vsemi demokrati na drugem mestu, kar je politične kroge jako presenetilo, kajti njegove kandidature ni odobril nobeden izmed treh velikih angleških dnevnikov. Pekarek je v Ameriki rojen Čeh.

Prva poročila kažejo naslednji izid med demokratskimi kandidati: Curry 3,481, Pekarek 2,391, Rohrich 1,890, McDermott 1,591, David 1,393, Monroe 1,289, Day 1,116. Nominirana ne moreta biti več kot dva kandidata.

ZADUŠNICA

V petek ob 8:30 uri zjutraj se bo v cerkvi sv. Marije Vnebovzetja na Holmes Ave., brala zadušnica ob 30. dnevnici smrti Mrs. Hiti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležijo.

Lauschetova izjava in apel na ljudstvo širom države Ohio

Župan Lausche je danes zgodaj zjutraj, ko je postalo očitno, da je dobil governersko nominacijo demokratske stranke podal izjavo, v kateri je apeliral na vse državljane brez ozira na politično pripadnost, da se mu pridružijo v prizadevanju, "da postane država Ohio ena najboljših 'vladanih' držav naše Unije."

Podal je zagotovilo, da ne bo priznaval nad seboj nobene oblasti razen ljudstva, in da bo v slučaju izvolitve vodil državno vlado tako, kakor bodo zahtevali interesi največjega števila ljudstva.

Rekoč, da je prebivalcem Ohija iz dna srca hvaležen za izkazano zaupanje, je Lausche nato pristavil, da to ni čas za radovanje, temveč za "resno priznanje odgovornosti", katero so mu državljani poverili z nominacijo za governerski urad.

Naši fantje-vojaki

Na dopust je prišel John G. Oshaben, S 1/c, in sicer k svoji ženi, hčerki, staršem in bratom, ki se nahajajo na 19511 Kildeer Ave. Hčerka ni poznala svojega očeta, ker je sedaj prišel brez brk. Prišel je z Great Lakes Naval Training Station, IL, in ostane do 16. maja. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na omenjenem naslovu.

Na 12-dnevem dopustu se nahaja Pfc. Frank Prudic. Prišel je s svojo nevesto, s katero se je poročil preteklega februarja, in jo je sedaj prvič pripeljal k svojim staršem. Prijatelji ju lahko obiščejo na domu staršev, Mr. in Mrs. Frank Prudic, 18707 Muskoka Ave. Na svoje službeno mesto se vrne 16. maja.

Mr. in Mrs. Frank Gorenc, 6303 Carl Ave., imata dva sinova in zeta v službi Strica Sama. Sin Frank ml. se nahaja pri armadi že dve leti, in sedaj je nekje na Pacifiku. Od kar je v armadi, še ni imel dopusta. Najmlajši sin Edward pa je odšel k mornarici 25. aprila t. l. in se sedaj nahaja v Great Lakes, Ill. Zet Henry Gorsha služi pri armadi že 14 mesecev in je nekje na Pacifiku. Prijatelji jim lahko pišejo na sledeče naslove:

Pvt. Frank Gorenc Jr., 35306356, Co. H, 172nd Inf. Regt., A.P.O. 43, c/o Postmaster San Francisco, Cal.

Edward Gorenc, A. S. Co. 962 U.S.N.T.S., Great Lakes, Ill. Pfc. Henry Gorsha, 35059072, Co. G, 164th Inf., A.P.O. 716 c/o Postmaster San Francisco, Cal.

NOVOROJENČEK UMRL
Družini Victor in Justine Zakrajšek, 6605 Bonna Ave., je umrl dva dni star sinček. Materino deklško ime je bilo Verbič. Pogreb se vrši danes ob 1.

RUSI VRGLI NEMCE IZ SEVASTOPOLA

Na tisoče Nemcev in Romunov padlo ali utonilo, ko so skušali zbežati po morju

LONDON, sredi, 10. maja. — Premier in maršal Josip Stalin je danes naznanil, da je črnomorsko trdnjavsko mesto Sevastopol po 24-dnevem obleganju padlo. Tekom brezupne obrambe je padlo na tisoče Nemcev in Romunov pod sovjetskimi topovi ali utonilo, ko se je osiščna garnizija po obkoljenju mesta skušala rešiti z begom po morju.

100,000 Nemcev in Romunov padlo

Kakor se poroča iz Moskve, je bilo tekom krimske ofenzive, ki je trajala 31 dni, ubitih najmanj 100,000 Nemcev in Romunov. Padeč Sevastopola je naznanil premijer Stalin v dramatičnem dnevnem povelju, nakar so v Moskvi zopet zagmele topniške salve zmagošlavja.

Kakor se poroča, se je krimska ofenziva končala snoči proti večeru, ko so sovjetske čete uničile zadnji odpor sovražnih čet.

Dve sovjetski armadi prosti za akcijo drugod

Padeč Sevastopola pomeni, da sta dve sovjetski armadi oproščeni za uporabo na drugih frontah, in da bodo Rusi sedaj zopet podvzeli ofenzivo v Romuniji in v stari Poljski.

Sovjetska mornarica v Crnem morju je s tem dobila tudi izvrstno pristanišče, katero bo lahko rabila kot bazo za operacije na 200 milj oddaljeni romunski obali.

DEČEK UTONIL

Mrs. Breskar, 957 E. 239 St., nam poroča, da je zadnji petek utonil Patty Seme, 14-letni sinček družine Tony Seme, v Jefferson, Ohio. Deček je šel z dvema drugima tovarišima v čoln, ki se je prevrnil, in dočim sta se ostala dva dečka rešila, sta se utonil, vključno s tem, da je bil dober plavac. Nesreča je hotela, da je fantek imel na nogah gumijaste škornje (rubber boots), ki so se, ko je padel iz čolna napolnile z vodo, kar ga je potegnilo na dno, da se ni mogel rešiti. Mati mu je umrla pred 4. leti. Zapušča očeta, tri brate in pet sestra. Pogreb se je vršil včeraj. Prizadeti družini naše sožalje!

Sweeney dobil kandidaturo za šerifa

Joseph M. Sweeney, dosedanjí šerif, je bil včeraj pri primarnih volitvah nominiran na demokratskem tiketu. Nepopolna poročila mu dajejo 5.177 glasov, dočim je njegov tekmeček Hugh Carney v istih precinktih dobil samo 2,213 glasov.

Ji popoldne iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda. Naše sožalje!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Združeni odbor J. S. A.:

IZ PARTIZANSKEGA TISKA

Narodno-osvobodilni pokret je pričel izdajati 1. marca 1944. časopis "Nova Jugoslavija." Sledeči članek je iz prve številke omenjenega časopisa:

OPOMBE K NAŠEMU TISKU DANES

Naša narodno-osvobodilna borba, naša vojska in naš tisk so rasli obenem, dvigajoči drug drugega. Naš tisk se je razvijal z razvojem naših uspehov, vojnih, edinic in svobodnega teritorija. Pričeli smo z malimi šapirografiranimi listi in brošurami in nadaljevali s tiskanimi časopisi in knjigami. Tisk se je snoval, vzdrževal in završeval v vojaških oddelkih ali pa pod neposredno zaščito naše vojske. Naše ljudstvo in naši možje, ki delajo pri tisku, so živeli skupaj v vaseh in selih, skupaj so se skrivali v množicah, skrivali svoje tiskarne in stroje v podzemne jame. Oni se dobro poznajo med seboj. Pogoji, pod katerimi se je porajal in razvijal naš tisk in rezultati tiska so znani nam vsem in zato tega tukaj ne bomo ponavljali.

Vsem nam je znano tudi dejstvo, da vse, kar smo tiskali in kar tiskamo o narodno-osvobodilni borbi in za to borbo (pesmi, književna proza, reportaža, publicistika, grafika) zaostaja tako po svojem obsegu kakor po svoji kakovosti daleč za potrebami našega osvobodilnega pokreta in za veličino in heroizmom naše borbe. Naš tisk ne doseže s svojo silo, s svojim herojskim patosom, svojo živostjo in realistično romantiko heroizma, patosa in ustvarjanja naše borbe. Moramo se zavedati tega dejstva, ako ga hočemo likvidirati in nepomirljiva zavest o tem dejstvu je eden poglavitnih pogojev, da to dejstvo likvidiramo. Toda, vemo tudi, da izvira ta nedostatek iz velikega dela, iz stvarnih pogojev našega današnjega kulturnega dela in pa iz splošne kulturne zaostalosti, ki nam jo je zapustila bivša država. Ti pogoji se ne morejo spremeniti mahoma, spremenili pa se bojo polagoma z daljnim razvojem naše borbe. Zato ne bomo govorili več o tem dejstvu.

Govorimo o našem narodno-osvobodilnem tisku, kakoršnega je mogoče ustanoviti v današnjih razmerah. Z drugo besedo; gre za dejstva subjektivnega značaja, ki se morejo z delom in vztrajnostjo izpremeniti že sedaj.

Izraz našega tiska, kakoršen je in kakoršen je treba, da bi bil, se da najlažje pregledati, ako ga razporedimo z ozirom na tri njegove glavne naloge; naloga razplamtenja in organiziranja našega narodno-osvobodilnega gibanja, naloga pravnega razumevanja, poglobljenja in učvrščenja zvez z našimi zavezniki in naloga zagona in njegove celotne notranje (politične, kulturne in društvene) vsebine naše narodne osvobodilne borbe. Govor je o razumevanju in o razlagi nalog.

Postaviti tisk pred nalogo razplamtenja in organiziranja narodno-osvobodilnega gibanja, to pomeni, postaviti ga pred nalogo, da odkrije odločilni dnevni dogodek, da ga pravilno in izčrpno oceni in da gleda in rešuje vse ostale dogodke in vprašanja v zvezi z glavnim dogodkom. Ako ne postopa tako, ne postopa pravilno, tedaj kazni svoj lik in vlogo.

Nov odločilni dogodek v razvoju naše borbe je bilo Drugo zasedanje AVNOJA, na katerem so bile sklenjene odločbe glede ureditve Jugoslavije na federativni osnovi, o preosnovi Aynoja v vrhovno in izvršno narodno predstavništvo, o imenovanju Nacionalnega komiteta osvoboditve Jugoslavije, odvzemu pravice zakonite vlade Jugoslavije begunski vladi v Kairu in o zabrani vrnitve kralju Petru II v domovino—dokler se ljudstvo o tem ne odloči. Po teh odločbah je bila naloga našega tiska, da predoči pomembni značaj in pomen odločb in da gleda na vsa vprašanja naše borbe, njenih pogojev, njenega poteka in nalog s stališča teh odločb.

Presoja odločilnih dogodkov v razvoju borbe menja tudi problematiko tiska, kateremu je ta borba osnova,

cilj in kriterij! To vpliva tudi na sam ton, slog itd., z eno besedo na zunanjo stran tiska. Tisk, ki hitro reagira na življenjske spremembe je organsko povezan z življenjem. Tisk, ki ne odraža sprememb, njihovih kvantitativnih zvišanj in njihovih kvalitativnih skokov,—je obsojen na prazno in šablonsko ponavljanje občnih fraz, mrtvih formulacij in rubrik, kakor bi se življenje razvijalo po nespremenljivem uradniškem načrtu. Kako to stvarno izgleda in kako ne sme izgledati, bomo pokazali s pomočjo nekoliko primerov.

Po odločbah Drugega zasedanja AVNOJA smo država v nastajanju, nova, demokratska in federativna Jugoslavija. To se pravi, Jugoslavija se poraja kot delo borbe vseh jugoslovanskih narodov in vsakega naroda posebej. Ona je ustvarjenje potreb, naporov in želja najboljih sinov naših narodov v prošlosti in sedanjosti. Pri izgraditvi nove, bratske državne enote Južnih Slovanov je potrebno, da zrušimo vse, kar nam je na poti pri graditvi in kar bi nam moglo pokvariti stavbo. Toda samo rušenje zaprek ni graditev. Državna enota Južnih Slovanov se more graditi iz pozitivnega materiala. Prošlost in sedanjost nam daje tak material.

UREDNIKOVA POŠTA

Materinska proslava na zapadni strani

Cleveland, Ohio. — Ženski odsek kluba Doma zapadnih Slovencev, 6818 Denison Ave., priredi materinsko proslavo dne 14. maja. Pričetek ob 3. uri popoldne. Igrala bo dobra godba. Pa prigrizek pa bo preskrbel veselični odbor.

V boli in trpljenju nosi mati sad svojega telesa, ga ogreva s srčno krvjo in mu daje toplote za njegovo ustajajoče življenje. Pri njemu je vsa njena misel, njen up in njena bojazen, njeno drhtenje in pričakovanje, njene sanje, pa tudi njena molitev. Ko pa se je napila materine srčne krvi, ko so ga njeni sokovi okrepili za življenje, želi si svobode in mati daruje v bolečinah svetu svoj zaklad. Dete se loči od matere, a mati se ne loči nikdar od otroka.

V sedanjih časih pa je našim materam začasa druga nova, še večja bolečina, ko se mora poslavljati od svojih sinov, ki odhajajo na bojne poljane! Mi pa bomo počastili materino trpljenje z materinsko proslavo v domu zapadnih Slovencev. Na to proslavo so vladno vabljeni vsa društva in ljubitelji trpečih mater. Na svidenje v nedeljo, 14. maja, v domu zapadnih Slovencev.

Za ženski odsek
Ella Pulc.

Direktorij S. N. Doma in naše obletnice

— Po boleznih, ki me je za dobo nad štiri mesece priklenila na postelj v bolnišnici in doma, sem se končno zopet toliko pozdravil, da delam v tovarni in ob večerih po možnosti vršim posle tajništva Prosvetnega kluba SND, S. N. Muzeja in Slovenske šole.

Vsem dobrim prijateljem, ki ste me obiskovali za časa moje boleznih in me bodrili, izrekam najprisrčnejšo zahvalo za vaše dobro delo, ki ste mi ga izkazovali, kot tudi za cvetlice in druge darove.

Prva moja naloga je, da sporočim javnosti, kdo so letošnji direktorji S. N. Doma na St. Clair Ave. in v katerem odseku je kdo. Imamo namreč 21 direktorjev, ki so razdeljeni v štiri odseke; upravni (4), nadzorni in pritožbeni (5), gospodarski in gradbeni (5) ter prosvetni (7).

V upravnem odseku so sledeči: Janko N. Rogelj, predsednik; John Centa, podpredsednik; John Tavčar, tajnik in Leopold Kushlan, blagajnik.

Nadzorni in pritožbeni odsek: Frank Turek, predsednik; Anton Zupan, Chas. Koman, John Pollock in Louis Zorko.

Gospodarski in gradbeni odsek: Frank Česnik, predsednik; Andrej Tekavec, Chas. Vrtošnik, Vjanko Klemenčič in Frank Virant.

Prosvetni odsek: Joseph Skuk, predsednik, Mrs. Josephine Zakrejšek, podpredsednica; Erazem Gorshe, tajnik; Vatro J. Grill, Anthony Tomše, Frank Oglar in Anthony Zakrejšek.

Seje direktorija se vršijo vsaki drugi torek v mesecu ob 8. uri zvečer v direktorski sobi, staro poslopje S. N. Doma, 6409 St. Clair Ave.

Prve dni v marcu letos je poteklo 20 let, odkar je bil S. N. Dom slovesno odprt za promet. Kdo se ne spominja velikega navdušenja, ki je kipel v srcih ponosnih rojakov in rojakin ob tistem času. Saj se je z velikim trudom in požrtvovalnostjo mnogoterih delavcev dogradilo in odprlo največje slovensko narodno stavbo v Združenih državah, ki se jo je posvetilo izobrazbi in napredku naroda. Da se ta pomemben dogodek proslavi, kot se spodobi, priredi direktorij S. N. Doma v septembru letos slavnostno obletnico s programom in banketom. Ob istem času se bo tudi proslavilo 30-letnico obstanka družbe S. N. Doma.

Te dni letos poteče tudi 20 let, odkar se je organizirala in pričela Slovenska šola v S. N. Domu. Zrno za Slovensko šolo je bilo vsejano še pred otvoritvijo S. N. Doma s tem, ko sta John Steblaj in Julia Močnik zbrala in naučila otroke gotove točke za nastop na odru ob otvoritvi Doma. Nastop mladine ob otvoritvi je vsem navzočim zelo ugajal.

Ob prihodu v Cleveland Mdm. Avguste Danilove, kot režiserke dramskega društva Ivan Cankar, je ona nadaljevala s poukom slovenščine isto skupino, ki so nastopili ob otvoritvi na odru in še veliko novih se je vpisalo v šolo, katero je pričelo in vodilo društvo Ivan Cankar z Danilovo, kot učiteljico. Tako se je prvo leto vršila Slovenska šola pod pokroviteljstvom dramskega društva Ivan Cankar. Gospa Avgusta Danilova je postavila na oder prve slovenske mladinske igre večjega obsega, kot Janko in Metka; Poslednje Peterčkovke sanje o kralju Matjažu, itd., z velikim uspehom. Po odhodu gospe Danilove je Slovensko šolo prevzel pod svoje nadzorstvo direktorij S. N. Doma in jo vodil z uspehom nepretrgoma do sedaj.

V teh 20 letih je mnogo slovenskih otrok obiskovalo razrede Slovenske šole SND in podelalo se je v tem času na oder krasne igre z učenci šole. Program teh številnih priredb

"HERE'S THE PROPER FORK TO USE!"

Blaško \$1.00, društvo št. 312 SNPJ \$3.00.

Jos. Terbižan izročil sledeče: Družina J. F. Terbižan \$5.00 namesto venca za pokojno Anho Svelg, Frank Ipavec, Arrowhead Ave. \$5.00, Peter Rostan 25c.

Torej skupnih prispevkov v mesecu aprilu nabranih \$134.75. Naša zadnja prireditve 30. aprila, bi bila lahko boljše posečana kot je pa bila. Vzrok, da ni bila, nam povedo, je vreme, kar pa v tem slučaju, ko se gre v resnici za človekoljubno delo našemu trpečemu narodu, ne bi smelo biti.

4-mesečno delo odbora, kot pevec in pevk od Slovana in Jadrana, ki so se odzvali in podali tako lep koncert v ta namen, bi moralo biti malo boljše nagradeno kot je bilo.

Upajmo, da se bo ob prihodnji prireditvi narod odzval v lepšem številu, ker žalostno je pri tem, da so vedno eni in isti obrabi navzoči, ene in iste žrtve v požrtvovanju. Ali ni slehernega Slovena in Slovenke dolžnost, kot sinova in hčere malega slovenskega naroda, da doprine svoje po svoji moči?

Torej vsem, kateri ste se odzvali, najlepša hvala. Dalje vsem pevcem in pevkom Slovana in Jadrana ter Mladinskemu pevskemu zboru, solistom in godbenikom od Mladinskega pevskega zbora. Hvala za krasno sliko, katera je bila ob tej priliki podana po g. Vincentu Coffu ter vsem, kateri so sodelovali pri tej živi sliki; dalje tudi za lepe in krasne besede g. Matt. Petroviča, katere so bile padle na rodovitna tla, s tem da je narod dobro prispeval v dvorani, kolikor pač ga je bilo navzočega. Vsem torej, ki ste prispevali vsa čast!

Dalje naj bo izrečena hvala vsem ženam in dekletom, ki ste delale v kuhinji in za vašo dobro postrežbo, kot tudi ostalim delavcem, ki ste na en ali drug način pomagali do tega uspeha, katerega smo imeli v korist našim ubogim prizadetim rojakom v stari domovini.

Upam, da bomo lahko poslali na glavni stan JPO, SS za ta mesec \$500.00.

Za podružnico št. 35 JPO, SS Jos. F. Durn. tajnik.

Za podružnico št. 35 JPO, SS Jos. F. Durn. tajnik.

imamo shranjene in bodo na ogled javnosti ob slavnostni prireditvi Doma v jeseni. Znanje slovenskega jezika prav gotovo zelo prav pride sedaj marsikateremu fantu, ki je pri vojakih in piše lahko domov svojim staršem v slovenskem jeziku in oni njemu istotako. Naj bi Slovenska šola SND še živela mnogo let in vršila svoj vzvišeni poklic ter se razvila v bodoče še do popolnejše stopnje.
Erazem Gorshe.

Prispevki za pod. št. 35, JPO,SS

Sledeči so prispevali za tukajšnjo podružnico št. 35 JPO, SS z dne 30. aprila, v dvorani ob priliki koncertne prireditve:

Mr. in Mrs. Frank Hribar, E. 222 St. \$10.00 ter Jos. Shine E. 157 St., \$10.00.

Po \$5: Frank Ludwig, družina Jos. Cergol, Tony Prijatelj, Andrew Božič, E. 169 St., Mrs. Jos. Zele, Neimenovana, Mr. in Mrs. Anton Bokal, John Triep, Anton Novak Agnes Straus, Trafalgar Ave., Matt. Petrovič, Jerry Intihar, Rockwood, W. Va., Matt. Pišler \$3.

Po \$2.00: Frank Suhadolnik, Frank Znidaršič, E. 170 St., John Svir, Midway, Pa., Louis Čebren, Brez imena, T. Primc, Nauman Ave., Neimenovan, M. I. Lah, Kildeer Ave., Frank Delest, J. F. Durn, Mary (Vodopivec) Furlan, Steve Lokar, Mr. in Mrs. F. Siskovich, Vjanko Godina, Gregor Zarma, John Starman sr., Mrs. Leo Jenko, Kildeer Ave., Mrs. V. Bajc., Neimenovan, Victor Klinc.

Po \$1.00: V. Malečkar, L. Znidaršič, Nauman Ave., Mrs. L. Derdich, Louis Paulich, Neimenovan, Frank Maurich, Neimenovan, Brez imena, J. Champa, Trafalgar Ave., John Božič (Z), Emil Koželj, Frank Jarm \$1.50 Frank Race, Ig. Rugel, Marie Meglich, Neimenovana, Pauline Prusich, Muskoka Ave., Rose Popovich, Glass Ave., U. Svetek, Fuller Ave., Mrs. M. Hafner, Rose Bergoč, Frank Leben, Neimenovan, Jack Poje, Neimenovan, Miss F. Bricel, Mary F. Bricelj, D. Gluhak, Val. Malnar, M. Slokar, John Cech, Jos. Razperger, Molečkar, E. 160 St., Geo. Čekada, J. Pauli, Martin Volentich, Mary Dodič, Frances Tegel, Val. Krivec, Lucija Romeh, Christine Kebe, Neimenovan, Mrs. F. Lamutt, D. Luth Ave., Jennie Fatur, Bertha Dogvan, J. Primc, E. 160 St., Leo Wolf, Gasper Jelovšek.

Po 50c: Neimenovan, Neimenovan, Frank Homar, Neimenovan,

Remember—
It Takes Both
WAR BONDS
AND TAXES
To Win Victory

Zavarovalnino
proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SHADE AVE.
POKLICITE:
ENDicott 0718

RAZVESELITE MATER
na MATERIN DAN,
v nedeljo, 14. maja
s krasnim šopkom cvetlic ali s cvetjem v lončku.
Cvetje najbolje izrazi čuvstvo ljubezni — zato so cvetlice najbolj primerno darilo za dan ki je posvečen materi!
Velika izbira krasnega cvetja bomo imeli na razpolago
Olga & Charles Slapnik
CVETLIČARNA
6026 St. Clair Ave., tel.: EXpress 2134

ZAROČENCA

(Nadaljevanje)

Nekega dne je korakal v domačem mestu po cesti, za njim sta stopala dva njegova razbojnika, spremljal pa ga je neki Cristoforo, ki je bil v mladih letih uslužbenec v prodajalni. To so pa to zaprli, je postal domači hišnik. Bil je to človek kakih petdesetih let, iz mlada črno vdan Ludoviku, katerega je poznal od rojstva in ki mu je plačo in darovi dajal ne le toliko, da je lahko živel, temveč tudi vzdrževal in vzgajal številno družino. Ludovik je zagledal od daleč nekega gospodara, prevzetnika in preoblastnega po poklicu, s katerim ni bil nikdar v svojem življenju govoril, ki mu je pa vendar bil iz časa sovražni in kateremu je prav tako iz srca vračal isto čustvo; kajti ta svet nudi ljudem tudi te ugodnosti, da lahko sovražijo in so sovraženi, ne da bi se med seboj poznali. Oni se je v spremstvu štirih razbojnikov bližal naravnost proti njemu, z ošabnim korakom, z visoko dvignjeno glavo, z oholimi in zaničljivimi izrazi na ustih. Ona sta stopala prav tik zidu, toda Ludovik (pazite dobro!) je imel zid na svoji desnici in to mu je po ustaljenem običaju dajalo pravico (kam se ta pravica povsod ne vštuli!), da se ne odmakne od omenjenega zidu in tisti kogarsibodi mimo, kar je bilo tedaj nekaj silno važnega. Oni drugi pa je narobe zahteval to pravico zase kot plemenitasa in je pričakoval, da pojde Ludovik po sredi — in to na podlagi nekega drugega ustaljenega običaja. Kajti v tem običaju sta bila, kakor v mnogih drugih, dva nasprotujoča si običaja v veljavi, ni pa bilo dočleno, kateri izmed obeh je pravi; in to je dajalo priložnost za napoved kake vojne, kadarkoli je kaka trda glava naletela ob drugo glavo istega kova. Ona sta si prihajala naproti, pritisnjeno se k zidu kakor dve prenikajoči se pridivno izklesani podobi. Ko sta si prišla z nosom ob nos, je drugi gospod premeril Ludovika zviška, dvignil glavo, se namrgodil in rekel: "Pravim poučarkom v glasu: "Stran!"

"Stran vi!" je odvrnil Ludovik. "Desnica je moja".

"Da, če bi ošabnost takih, kakor ste vi, bila zakon za take, kakor sem jaz".

Razbojnik enega in drugega so bili obstali, vsaka gruča za svojim gospodarjem, merili so se po pasje, s pestmi na mečih, pripravljene, da se udarijo. Ljudje, ki so prihajali od te in one strani, so od daleč opazovali nastop; prisotnost teh gledalcev je vedno bolj podžigala nepopustljivost obeh strank.

"Na sredo, podli prostak! Jaz te že naučim, kako se postopa s plemenitasi".

"Lažete, da sem podel."

"Lažeš, da lažem". To je bil pragmatičen odgovor. "In da si pritez, kakor sem jaz", je pristavil drugi gospod, "bi ti z mečem v roki dokazal, da si ti lažnik".

"To je lep izgovor, zato da nam ni treba z dejanji podpirati nesramnosti svojih besed."

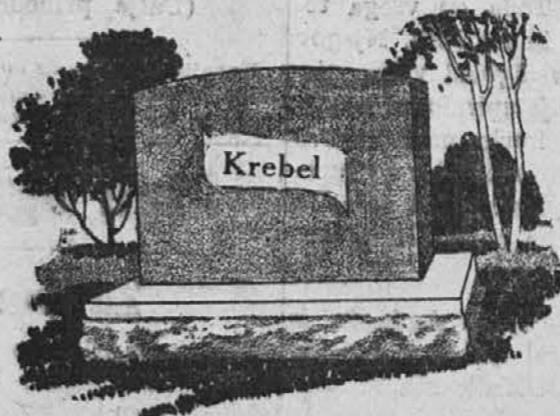
"Povaljajte v blatu tega lovmiši", je ukazal plemenitasa, omenivši se k svojim.

"Da vidimo!" je rekel Ludovik, skočil naglo za korak nazaj in položil roko na meč.

"Predrznost!" je zavpil oni in potegnil svojega iz nožnice. "Jaz bom domim tega-le na kose, ko bo omadeževan s tvojo ničvedno krvjo."

(Dalje prinošnjic)

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je kruta smrt neusmiljeno posegla s svojo roko v našo družino ter je umrla naša ljubljena mama in sestra

1885

ROSE KREBEL

1944

(rojena PREMRL)

Zatisnila je svoje blage oči dne 22. marca 1944, po kratki in mučni bolezni, v starosti 59 let. Pogreb se je vršil dne 27. marca iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Marije Vnebovzetje na Holmes Ave., ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili k večnemu počitku v naročje zemlji.

Blagopokojnica je bila doma iz Velikega Ubelska, fara Hrenovce pri Postojni na Notranjskem. Bila je članica društva Mir št. 142 SNPJ, ter Ženske zveze št. 10.

SVOJI LJUBLJENI SOPROGI PA JE SLEDIL NAŠ DRAGI NEPOZABNI OČE

1879

JERNEJ KREBEL

1944

Umrli je manj kot mesec dni za njo, v starosti 65 let, in sicer dne 16. aprila 1944.

Pogreb se je vršil dne 20. aprila isto iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Marije Vnebovzetje ter od tam na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili poleg njegove življenjske družice k večnemu počitku.

Blagopokojnik je bil doma iz Ostrožjega brda, fara Košana na Notranjskem. Bil je član društva Mir, št. 142 SNPJ.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem sorodnikom in prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krstam naših ljubljenih staršev. Ta dokaz vaše ljubezni napravljata nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti.

Zahvalo naj sprejmejo sledeči: Družina Arko, družina Krebelj in družina Kvaternik, družina Anton Vesel, Mr. H. Markovich in hči Josephine, Mr. in Mrs. Louis Kaferle, Mr. in Mrs. Frank Bradač, Mr. in Mrs. John Germ in družina, Mr. in Mrs. Frank Slejko in sinovi, Mr. in Mrs. Steve Trebec, družina Samsa, Mr. in Mrs. Joseph Pugel in sinovi, Mr. in Mrs. Frank Jurca ml. in družina, Mr. in Mrs. Anthony Schuster in Carl, družina Frank Bartel, Mr. in Mrs. Frank Cankar in družina, Mr. in Mrs. Frank Bencic in družina, Mr. in Mrs. Gombac in družina, Madison, Ohio, družina Kapel, Chardon Rd., Mr. in Mrs. M. J. Troha in družina, družina Kovačič, Arbor Rd., Mr. in Mrs. E. Daley, Mr. John Duich in Pvt. John Duich Jr., družina Koepke, družina Frank Prelc, družina Tomsic, E. 172 St., Mr. in Mrs. Anton Race, Kewanee Ave., družina Ignac Schuster, družina Jurca, West Park, za skupni venec Mrs. Mary Spehek, Mr. in Mrs. W. Clausen, Mr. in Mrs. I. W. Spehek, Mr. in Mrs. H. F. Spehek, Mr. in Mrs. A. H. Spehek, za skupni venec Mr. in Mrs. Frank Bohinc, Misses Al in Jean Gruden, Mr. in Mrs. John Spilar, Mr. in Mrs. Victor Vokač st., Stella in Clarence, Mr. in Mrs. Victor Vokač ml., Mr. in Mrs. A. Sturm, Mr. in Mrs. J. Winters ter Jane in Betty, Mr. in Mrs. Frank Konak in Mr. in Mrs. Stanley Erbeznik, Mr. in Mrs. Joseph Medved, Mr. in Mrs. Joseph Kaluza, Mrs. Jennie Novak, Madison, Ohio, za skupni venec Mr. in Mrs. A. Puntar, Mr. in Mrs. Ch. Wick, Mr. in Mrs. F. Ilc, Mr. in Mrs. F. Legat, Mr. in Mrs. A. Srebat, Mr. in Mrs. J. Krebal, E. 73 St., ter Mr. in Mrs. F. Zafret, družina Joe Cancula, družini Brinkley in Wiher, Mrs. Al Jackson, Ester Huggins, delavci Motor Dept. Electric Vacuum Co., delavci N. Y. Central General Stores Dept., New York Central Maintenance of Way Bridge & Building Dept., Mr. in Mrs. Jos. Zele in družina, sosedom za skupni venec, ter društvu Mir št. 142 SNPJ in Slov. ženski zvezi.

Dalje srčna hvala vsem prijateljem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duš naših dragih pokojnih. Zahvalo izrekamo sledečim: Mr. in Mrs. Steve Opalich, družini Kališek, Mr. in Mrs. Morel, E. 169 St., Mr. in Mrs. Chapirlo, Mrs. Drobnic, Mr. in Mrs. Trebec, Mr. in Mrs. Fred Race st., E. 158 St., Mr. in Mrs. Srebot, Ridpath Ave., družini Kirn, Mr. in Mrs. Morel, Grovewood Ave., družini Svete, Mr. Joe Zakrajšek, Mr. Martin Romich in družini, Mr. in Mrs. Kuret in družini, Mrs. Mehle, Mrs. Joe Kroflic, Madison, Ohio, Mrs. Jennie Novak, Madison, Ohio, Mr. Frank Parkington, Madison, O., Miss Frances Kastelic, Mrs. Mary Turatovic, Mr. in Mrs. Liptak, Mr. in Mrs. Telich, Mr. in Mrs. Kovac, Mr. in Mrs. Frank Slejko Jr., Mr. in Mrs. Stanley Erbeznik, družini Babič, Pvt. in Mrs. F. Markovich, Mr. in Mrs. A. Kapel, Chardon, Josephine Lanezic, Mr. in Mrs. M. Krebelj, Aberdeen, Mr. in Mrs. Dobida, Mr. in Mrs. Tomsic, Parkgrove Ave., Mr. in Mrs. Kastelic, Mohawk Ave., Mr. in Mrs. Joe Kaluza, Mrs. Marincic, Mr. in Mrs. Lukacs, Mr. Gombach, Arcade Ave., Catherine Nadansky, Mrs. Mursnik, Mr. Yankovich, Mrs. John Martincic, Mr. in Mrs. Kvaternik, Mrs. Rousek, Mr. in Mrs. Ogrinc ml. in družini, družini Chelesnik, Mr. Frank Revere, Mr. in Mrs. J. Jalen, Mr. in Mrs. E. Skvarca, Mr. Frank Susel, Mr. in Mrs. J. Krebelj, E. 73 St., Mr. in Mrs. Winter, Mr. in Mrs. Jack Troha, Mr. in Mrs. A. Race, Newman Ave., Mr. in Mrs. F. Vadnal, Morris Ave., Mr. in Mrs. Samsa, Mrs. Mauser, Emily Arko, Mr. in Mrs. Stavanja, Mr. in Mrs. Russ, Mrs. E. Smerdel, Mr. in Mrs. Joe Sturm, Chardon, Mrs. Gulich, Mrs. Nachtigal in družini, Mrs. Ray Jones, Mrs. Mary Spehek, Mr. in Mrs. Palmisano, Mary Harnish, Mr. in Mrs. Konecek, Mrs. Frank Onick, Mr. in Mrs. E. J. Turk, Mr. in Mrs. Arko, Pvt. in Mrs. V. Zele, Joe Arko Jr., Mr. in Mrs. Schuster st., Mr. in Mrs. John in Ursula Cesnik, Mrs. Lechowicz, Mr. in Mrs. Vokač st. in Stella, Mr. Markovich in Josephine, Mr. in Mrs. Kadunc, Mr. in Mrs. Balzer, Miss Sylvia Prelc, Mr. in Mrs. Germ in družini, Mr. in Mrs. F. Strauss, Mr. in Mrs. Gombac, Madison, O., Mrs. Rose Owen, Mr. in Mrs. Wiher, Mr. in Mrs. Dlugoleclic, Mr. in Mrs. Brinkley, Mr. in Mrs. Zigman, Mr. in Mrs. Prelc, Painesville, O., Mr. in Mrs. Kozel in družini, družinama Trenta in Ravnahrib, Mr. John Duich, Esther Huggins, Mr.

in Mrs. V. Godina, Mr. in Mrs. Ed Daley, Mr. in Mrs. F. Bradach, Mr. in Mrs. S. Dragus, Mr. in Mrs. H. Prekel, Mr. in Mrs. Kastelic, E. 60 St., Mr. in Mrs. Bartol in družini, Mr. Matt Zejan, sosedom in N. Y. C. Store House Employees.

Najlepšo zahvalo naj sprejmejo vsi prijatelji, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v posluho za spremstvo pri pogrebi našega očeta in mame.

Dalje hvala vsem, ki ste prišli kropit in se poslovili od njiju, ko sta ležala na mrtvaškemu odru, kakor tudi vsem, ki ste ju sprejmlili na njuni zadnji zemeljski poti na pokopališče.

Našo zahvalo izrekamo pogrebne zavodu Joseph Zele in Sinovi za vzorno vodena pogreba in vsestransko najboljšo posluho. Hvala čest. g. Monsg. Vitus Hribar za opravljene cerkvene obrede in tolažilne govore v cerkvi sv. Marije.

Zahvalo naj sprejmejo nosilci krst, sobratje od društva Mir št. 142 SNPJ in sestre Ženske zveze pri pogrebu naše mame in isto sobratom od društva Mir št. 142 SNPJ, ki so nosili našega očeta na njegovi zadnji poti. Hvala vsem, ki so nam poslali pismo svoje izraze sožalja.

Ako se je ime katerega izpustilo, ki je na ta ali oni način prispeval ali pomagal, prosimo oproščenja ter mu izrekamo našo globoko zahvalo.

Prvo smo izgubili Tebe, ljubljena mati. Prenehalo je biti Tvoje dobro zlato srce in zaprla si svoje trudne oči. Odnegli so Te tja na njivo smrti, kjer snivaš večno nezdravno spanje.

Po komaj par tednih Tvoje prerane smrti, pa Ti je sledil Tvoj življenjski tovariš, naš dragi skrbni oče. Po 38. letih skupnega zakonskega življenja se mu je tožilo po Njej, s katero je delil dobro in slabo.

Sedaj počivata pokojno drug poleg drugega, in smrt je vaju zopet združila, to pot za vekomaj.

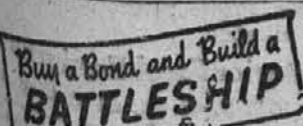
V naših očeh pa so grenke solze in v srcih bolest, vsaj smo Vaju oba vsi ljubili. Zaman vaju iščejo naše oči. Odšla sta tja, odkoder ni povratka. V naših srcih bo vedno svetel žarek ljubezni in hvaležnosti do vaju, vsaj sta nam bila vedno dobra in skrbna roditelja!

ZALUJOČI OSTALI:

RUDOLPH, sin; MARY, poročena VOKAČ, ANN, poročena SCHUSTER, FRANCES, poročena MARKOVICH, hčere; JANET in SHIRLEY, vnukinji;

Mati zapušča v stari domovini očeta Gregorja in tri sestre, Ivano, Marijo in Apolonijo, tu pa brata Johna in sestri Frances in Ljudmilo. Isto zapušča oče v stari domovini več sorodnikov.

Cleveland, Ohio, dne 10. maja, 1944.

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVUGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Sramota! Sramota! se oglašava svet, a v banovo srce se vgnezdila kača osvete.

Na gričku kraj Susjeda sedi človek, sam sredi tihe noči in zre v dolino na krvavo bojno polje — Matija Gubec. Srpo zre in se vprašuje:

"Čigava je ta kri, ki se blišči na travi kakor nočna rosa? Naša."

"Čigava so ona blede trupla, ki se igra nočni veter z njih krvavimi lasmi, ki se jim lesketa mesečina v steklenih očeh? Naša."

"Čigavo je ono črno pogorišče, kjer je zakopana pod pepelom sreča enega celega življenja? Naše."

"Čigav je oni krvavi meč, ki se blišči v travi? Naš."

"A čigavo je vse to prekletstvo? Naše."

In zaplaka človek z grenkimi solzami, krene z glavo kakor blazen in nasloni lice na svoje pesti, stisne jih in ne vidi nič, ne čuti nič, a ko zakroka krok, leti čez njegovo glavo, se mož vzdrami, skoči na noge kakor divji, pobere iz trave krvavi meč, zamahne z njim proti mesecu in krikne s krohotom:

"Ej, črni krok! Tudi srce tirjaš od nas? Nikoli! Nikdar!"

XI.

Kakor strela z jasnega neba je zadel srca vsega hrvaškega plemstva glas, da je bil ban Peter pod zidovjem Susjeda poražen od podbana, da leži banska zastava, to znamenje hrvaškega junaštva proti nekristjanom, raztrgana, zlomljena v blatu in luži. V prvem hipu ogorčen nad to nečuvno sramoto je vsakdo pozabil, naj si je bil še velikaš ali plemič, gale veže rodbinsko ali korist na bana ali na podbana. V prvem hipu je vprašal vsakdo le: Kdo ima prav? Kaj bo iz tega? Nikdo ni vedel odgovora, niti sam modri knez Jurij Drašković, najumnejši Hrvat svojega časa, ki je bil zasedel po smrti Matije Brumana starodavno stolico zagrebske škofije. Tema slutnja je prevzela vsako srce, skrit strah je napolnjeval dušo vsakogar. Da, vsakdo je vedel s strahom in trepetom, da bo krvavi dan meseca rožnika leta 1565, ko si je nakopal ban pod starim Susjedom vso sramoto na svojo glavo, da bo ta usodopolni dan začetek dolgočevnih krvavih dni, po katerih se bodo rodili po starem prokletstvu novi gredi. Nad domovino je visel črn oblak, pripravljen, da siplje na to srečno hrvaško zemljo pokončevanje in pogubo — strahota turške vojske, strahotna tem bolj sedaj, ko se je prikazala na vzhodu krvava zvezda, veliki vezir, iz našega rodu, poguba našemu rodu. Mehmed Sokolović. Kakor grom iz daljave so se čuli črni glasovi: Turčin se giblje. Vsakdo zadržati ob misli, kako se bo napajala zemlja zopet s krvjo, kako bo zopet zadavila neizprosna smrt tisoče novih žrtev. V tem odločilnem trenutku, ko je bila v teh "tužnih o-stankih" slavne kraljevine Hrvaške vsaka junaška desnica dragocena, ko je bila vsaka kapljica junaške krvi vredna zlata, v tem trenutku, ko bi se morala združiti vsa srca junaškega naroda v eno samo orjaško srce, ko bi morale vse ple-

menite duše dihati z enim samim dihom — z navdušenostjo za svobodo svojega oltarja in ognjišča — v tem trenutku — o! sramota! — pade zastava banska, a ne na junaškem bojišču stare hrvaške slave, ampak v sebičnem prepiru zasebne lakomnosti, v tem trenutku sta se trgala dva glavjarja kraljevine za plen, in sta — že samo na sebi vruga — izpustila iznova iz pekla vse vrage, ki so skozi stoletja zatirali to nesrečno domovino našo.

"Kaj je Turčin? Kaj Nemeč? Kaj Sokolović? Kaj zakon? — Kaj pravo? Kaj Svoboda? Kaj domovina? Kaj je vse to? Nič — nič! Plen, grabežljivost, zavist, lakomnost, vrag proti vragu, kri proti krvi, grozota, globoka mrznja, strup za ono ljudsko dušo, ki ne šteti ne brata, ne očeta, ne matere, niti samega Boga!"

Vse je bilo mirno, vse je tiho po zemlji, šepetalo se je samo polglasno, a ta gluhi mir je dušil vsakogar, kakor peče v oči soparica pred nevihto. Na Hrvaškem je zazijal prepad, tako globok, da se mu ne vidi dna. Samo kri, samo domača kri ga more napolniti. Vse plemstvo, ločivši se po prvem udarcu, je razdvojeno v dve stranki. Na eni strani stoji Peter, ki mu besni v srečnem ognjeniku, z njimi pa so Taht, Kegleviči, Alapići, Bedokovići, Pogleđići, Petričevići, Bukovački in vsa plemenita turpoljska četa, na drugi strani pa Ambrož, sivi velikan, za njim pa Zrinjski, Konjski, Sekelji, Mrnjavčevići, Kerčeni, Crnkovići, Zakmardi, Zabski in cela vojska zagorskih slivarjev, enako razžaljeni, e-

nako mogočni, njih sablje enako ostre, lev proti levu, ris proti risu — da, zmaj proti zčaju. Na obeh strani nabita puška. Eno veliko in slavno srce je bilo v tem času v prsni Nikolaja Zrinjskega. Toda on vsega tega ni videl in ne čutil. Njegov duh se je vzdigoval višje, njegovo oko se je upiralo na vzhod, odkoder je imelo priti krvavo sonce, njegove ustnice so šepetale noč in dan: "Med nami in med Turki ne more biti pravega miru."

Nikolaj je ljubil Ambroža, a bolj je moral ljubiti domovino in človeštvo. Kako sta si stali nasproti obe plemiški stranki? Na kateri strani je bila pravica? Morda na bana Petra, ki je kot zastopnik pravice pogazil pravico samo zaradi sorodstva in vrgel sabljo na tehtnico svetle pravice? Ali na strani Ambroža, ki ga je napravila navdušenost za svetost pravice besnega, ki je potolkel oborožene branitelje domovine in z nogo pogazil znak najvišje časti? Na kateri strani? Vsaka stranka je vpila: Na moji strani je pravica, ker imajo to sveto besedo na ustnicah najbolj oni, ki je nimajo vsreč. Vsakdo je čakal. Vedelo se je, da počasi puška, a ni se vedelo, na kateri strani; vedelo se je, da sta stranki enako močni po številu in po moči, a ni se vedelo, koliko srce šteje vsaka, koliko pa bojazljivih vetrnjakov.

Nekega popoldne v začetku meseca malega srpana stopi Peter s svojim svakom, grbastim Gašperjem Alapičem, v sobo svoje žene gospe Barbare, ki je ravno, sedeč na skrini, marljivo predla in se živo razgovarjala z gospo Heleno Tahovo. Redko kedaj je letal ban po Zagrebu, toda to pot mu niso dopuščali važni posli, da bi se vdjal lenobi.

"Da ste mi zdrava, draga gostinja," pozdravi ban Heleno; "upam da ste zdravi na mojem domu?"

"Da, gospod Peter, ker sem našla na Vašem dvoru pribežališče, a moja draga posestrima gospa Barbara je učinila, da

sem pozabila na ljute rane, ki so mi jih zadali hudobni ljudje."

"Vaše rane, moje rane," odvrne ban, Gašper pa pristavi veselo:

(Dalje prihodnjic)

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Mali oglasi

Za fina

delikatesna jedila, meso za sendviče, tobak, cigare in slaščiče, obiščite Tomson's Reliable Grocery, 2683 W. 14 St. Odprto od 8. jutraj do 10 zvečer, ob nedeljah od 9. zj. do 10. zvečer.

CE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.
CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

Dr. Presv. Srca Jezusovega

Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Anton Hlabše, 1082 E. 72 St.; tajnik Frank A. Turček, 985 Addison Rd.; blagajnik Andrej Tekauc, 1023 E. 72 Place; zapisnikar Matija Oblak, 1235 E. 60 St.; nadzorniki: Anton Pozelnik, John Znidaršič in John Martinčić. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v SND ob eni uri popoldne v dvoran št. 3 staro goslojpe. Asesment se pobira na seji in vsakega 25. v mesecu na domu tajnika od 6. do 8:30 zvečer.

Oblak Mover

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

John Oblaka

1146 E. 61 St.
HE 2730.

Preiščemo oči in umerimo očala

Dr. Albert C. Evert
Optometrist
13201 Miles Ave. (nad Woolworth's)
Ure: 9:30-5:30 pop.—ob sredah do pol-dne—ob večerih po dogovoru
LONGacre 5464

COLUMBIA — OKEH — DECCA IN CONTINENTAL PLOŠČE
ter slovenske plošče; strune in drugi komadi za vsakovrstne godbene instrumente. Učimo igranja na harmonike.

Roma Music Co.
6912 SUPERIOR AVE.

CRISAFI REALTY CO.
4390 Pearl Rd., FL. 2390

Točna in zanesljiva posługa pri nakupu, zamenjavi in prodaji zemljišč.

Pridite in oglejte si našo zalogo novih spomladanskih zastorov in "draperies."
PARKWOOD HOME FURNISHINGS
7110 St. Clair Ave.
Odprto ob večerih

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 3113

Za delavce

MOŠKI IN ŽENSKKE

Vaša narodnost ni nobena ovira pri delu v

Ohio Crankshaft

Vaši prijatelji in sorodniki so tu uposljeni na dobro-plačujočih delih.

Zakaj ne bi bili tudi vi?

Pridite še danes

Zahteva se izkaz državljanstva ali rojstni list

Ohio Crankshaft

3800 HARVARD

Mali oglasi

Proda se

grocerijsko trgovino; ustanovljena pred 40. leti; na 4204 Bucyrus Ave., na vogalu. Proda se zelo poceni z ali brez hiše za 2 družini. Za podrobnosti se zglasite med 2. in 3. uro popoldne na 8429 Broadway.

Ženske, pozor

Dajte vaše pralne stroje in električne čistilce ekspertnim mehanikom v popravilo, Delo jamčeno za eno leto. Associated Washer Co., 3112 E. 130 St., LO, 4862, ali SK. 0552.

POZOR!

Da se seznanjate z **The Vogue Photo Studio** na 9007 BROADWAY, vam nudimo znaten popust. Imamo posebnost na poročnih slikah, družinskih slikah in na slikah otrok. Odprto 7. zv. do 10. zv., ob sobotah, po dne do 10. zv., ob nedeljah 10. zj. do 2. pop.

Išče se

6 žensk za delo v restavraciji; ena za delo pri "doughnut" stroju. Stalno delo z visoko plačo, Brezplačni obed in uniforme. 8507 Broadway, vogal Harvard Ave.

AKO POTREBUJETE DOBRA zdravila proti zapeli, poskusite naša. 98c; proti naduhi \$1.25; za želodec \$1.25 za revmatizem \$1.50.

Eclair Drug Co.

7600 ST. CLAIR AVE.

Kem-Tone
The modern
masonry
wall finish
TURNERY RD. HARDWARE
Paints — Sporting Goods
4835 Turney Rd.—MI. 8972
Garfield Heights

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Dajte vaš fornez sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornez in dimnik sčiščen po "vacuumu"
\$4 do \$6

National Heating Co.
Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Za delavce

Kuharica

dobi dobro službo v restavraciji; navadna kuha. od 7. zj. do 2. pop. Prosta ob praznikih in nedeljah. Zelo dobra plača. — Zglasite se na 3839 Payne Ave., ali pokličite EN. 9517.

Kuharica

za industrijsko cafeterijo 6. zv. do 1.30 zj. Obedi, uniforme in transportacija na dom Dobra plača — 6 večerov v tednu — nič ob nedeljah

The Osborn Mfg. Co.
5401 Hamilton Ave.

C B DOM

najboljših delavskih pogojev v **Clevelandu** nujno potrebuje

moške v ženske

Plača od ure med najvišjimi **48 do 60 ur**

Različna dela. Ako niste izučeni, vas bomo mi trenirali

Za vašo udobnost imamo tri posredovalnice za delo, zglasite se v najbližji PROSTOR

1368 West 3rd Street severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave. glavna tovarna

CLEVELAND GRAPHITE BRONZE CO.

POMOČ SKRAJŠA VOJNO

Mi potrebujemo **Tool Makers** **Tool Grinders** **Strojne operatorje** **Strojne popraviljače** **Inšpektorje**

Delavce za splošno tovarniško delo Dnevni in nočni šift Visoka plača od ure in overtime 10 ur dela dnevno, 6 dni v tednu

Bishop & Babcock Mfg. Co.
1285 E. 49 St. (od St. Clair)

V neposredni bližini iz katerekoli strani mesta

Kupujte vojne bonde!

Za delavce

Dekleta in žene

pomagajte pridobiti vojno MI POTREBUJEMO **Strojne operatorice** **Inšpektorice** **Tool Crib Attendants** **Time Keepers**

Za splošno tovarniško delo Visoka plača od ure in overtime Dnevni in nočni šift 10 ur dela dnevno, 6 dni v tednu Centralna lokacija. V neposredni bližini z vsake strani mesta

Bishop & Babcock Mfg. Co.

1285 E. 49 St. — od St. Clair

Ženske za likanje

Potrebujemo nekaj izkušenih ženskih za likanje v našem oddelku za popravila.

Dobra plača **The Halle Bros. Co.** Employ. Office 1228 Euclid Ave.

MOŠKE IN ŽENSKKE

se potrebuje za splošno tovarniško dela

6 dni v tednu 48 ur dela na teden Plača za ZACETEK Moški 77½c na uro Ženske 62½c na uro Morate imeti izkazilo državljanstva Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na **EMPLOYMENT OFFICE** 1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj. šest večerov na teden

DOWNTOWN: 750 Huron Rd. ali 700 Prospect Ave. **PLAČA \$31.20 NA TEDEN**

Delni čas: Tri ure dnevno, 6 dni na teden **PLAČA \$9.90 NA TEDEN**

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavljajte **EMPLOYMENT OFFICE** ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se zahteva

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 801

TOVARNISKI DELAVCI Plača od ure; 58 ur tedensko, overtime. Plačane počitnice; s povračilno plačo. Prosto zavarovanje. Prednostni ni potrebno.

Interior Steel Equipment Co. 2352 E. 69 St., od Quincey Ave.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

CONSTRUCTIVE RECREATION—Drawing, painting, clay modeling, pottery and book binding in the Red Cross Arts and Skills shop at Walter Reed Hospital aid convalescent servicemen. Here, Sgt. Robert Byers of Brownsville, Pa., tries his hand at water color.

CVETLICE

ZA MATERIN DAN!

Razveselite mater na dan, ki je njej posvečen, s krasnim šopkom cvetlic.

V naši cvetličarni jih bomo imeli veliko na izbero, po zmernih cenah.

JAMES SLAPNIK

Cvetličarna
6620 St. Clair Ave. — HE. 8824